

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne: 12.5.2017
Čj. MSP-658/2016-OJD-SPZ/2
Počet listů: 2
Přílohy: 2

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obviněný V.Š., nar. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

1. vyšetřovací spis PČR, KŘP Libereckého kraje, ÚO Česká Lípa, OOK, č. j. KRPL-49493/TČ-2016-180171-26
2. pokyn státní zástupkyně OSZ Česká Lípa ze dne 11. 5. 2016, č. j. ZN 115/2016-3

Podle § 266 odst. 1 tr. ř. podávám ve prospěch obviněného V.Š.,

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v České Lípě ze dne 10. 6. 2016, č. j. 1 ZT 142/2016-5, kterým bylo v trestní věci obviněného V.Š. (dále jen „obviněný“), stíhaného pro přečin křivého obvinění podle § 345 odst. 1 tr. zákoníku, rozhodnuto tak, že se podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítá stížnost obviněného proti usnesení Policie ČR, KŘP Libereckého kraje, ÚO Česká Lípa, OOK, ze dne 18. 5. 2016, č. j. KRPL-49493-3/TČ-2016-180171-26, o zahájení trestního stíhání pro skutek spočívající v tom, že

„dne 20. 1. 2016 v době od 09.09 hodin do 10.00 hodin v České Lípě na Policii ČR, KŘP Libereckého kraje, ÚO Č.L., OOK, , po řádném poučení o trestní odpovědnosti za uvedení vědomě nepravdivých údajů a následcích křivého obvinění jako osoba podávající vysvětlení podle § 158 odst. 6 tr. ř. ve věci vedené u téhož policejního orgánu pod č. j. KRPL-4695/TČ-2016-180171-46 uvedl, že mu S.P., nar. , v blíže nezjištěné době od 3. 12. 2015 do 16. 1. 2016 poskytl v České Lípě v pěti až šesti případech zdarma i za peníze metamfetamin, zv. pervitin, který následně užil pro vlastní potřebu, ačkoliv věděl, že uvedené skutečnosti nejsou pravdivé, a na základě uvedených tvrzení komisař PČR, KŘP Libereckého kraje, ÚO Česká Lípa, OOK, vydal dne 20. 1. 2016 pod č. j. KRPL-4695-22/TČ-2016-180171-21 usnesení o zahájení

trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. ř. osoby S. P., nar. , ze spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku“,

neboť není důvodná.

Tímto usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v České Lípě byl porušen zákon v ustanoveních § 36 odst. 1 písm. a), § 143 odst. 1, § 146 odst. 2 písm. a) t. ř.

Podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení, je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo na pozorování v zdravotnickém ústavu (§ 116 odst. 2).

Podle § 143 odst. 1 tr. ř. se stížnost podává u orgánu, proti jehož usnesení směřuje, a to do tří dnů od oznámení usnesení (§ 137); jestliže se stížnost oznamuje jak obviněnému, tak i jeho zákonnému zástupci nebo obhájci, běží lhůta od toho oznámení, které bylo provedeno nejpозději.

Podle § 146 odst. 2 písm. a) tr. ř. předloží policejní orgán věc k rozhodnutí státnímu zástupci, který vykonává nad přípravným řízením dozor, a jde-li o stížnost proti usnesení, k němuž dal státní zástupce souhlas nebo pokyn, jeho prostřednictvím nadřízenému státnímu zástupci, jestliže lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula a stížnosti nebylo vyhověno podle odstavce 1 tohoto ustanovení.

Usnesením vrchního inspektora PČR, KŘP Libereckého kraje, ÚO Česká Lípa, OOK, ze dne 18. 5. 2016, č. j. KRPL-49493-3/TČ-2016-180171-26, bylo podle § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání obviněného pro přečin křivého obvinění podle § 345 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním popsáním shora.

Usnesení bylo vydáno na základě pokynu státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v České Lípě ze dne 11. 5. 2016, č. j. ZN 115/2016-3. V pokynu mj. uvedla: „... je zřejmé, že V.Š., nar., se dopustil přečinu křivého obvinění podle § 345 odst. 1 trestního zákoníku, a to tím, že jiného lživě obvinil z trestného činu. V příloze Vám proto postupuji výše uvedené listiny a zároveň Vám tímto podle § 157 odst. 2 trestního řádu dávám závazný pokyn k zahájení trestního stíhání V. Š., nar. (...) podle § 160 odst. 1 trestního řádu pro přečin křivého obvinění podle § 345 odst. 1 tr. zákoníku....“.

Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo obviněnému doručeno dne 20. 5. 2016 do Vazební věznice v Liberci, kde v té době vykonával trest odnětí svobody. V usnesení o zahájení trestního stíhání byl obviněný policejním orgánem poučen o nutné obhajobě podle ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. a právu zvolit si obhájce. Současně mu policejní orgán v tomto poučení stanovil lhůtu tří dnů ke zvolení obhájce s tím, že jinak mu bude obhájce ustanoven soudem.

Obviněný byl také řádně poučen o právu usnesení napadnout stížností ve lhůtě do tří dnů ode dne jeho doručení.

Obviněný si sám obhájce ve stanovené lhůtě nezvolil. Současně však využil práva podat dne 23. 5. 2016, tedy v zákonem stanovené lhůtě, stížnost.

Poté státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v České Lípě usnesením ze dne 10. 6. 2016, č. j. 1 ZT 142/2016-5, o této stížnosti obviněného rozhodla tak, že ji podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako nedůvodnou zamítla.

Teprve následně policejní orgán dne 27. 6. 2016 požádal Okresní soud v České Lípě o ustanovení obhájce obviněnému, který byl t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody. Obhájce

JUDr. P.K. byl ustanoven teprve rozhodnutím soudu ze dne 29. 6. 2016, č. j. 0 Nt 8092/2016-4. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo obhájci doručeno dne 1. 7. 2016.

Porušení zákona v ustanovení § 146 odst. 2 písm. a) tr. ř. spočívalo v tom, že dozorová státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v České Lípě nebyla věcně příslušná k rozhodnutí o takové stížnosti, neboť usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného podle § 160 odst. 1 tr. ř. bylo vydáno na základě jejího písemného pokynu, a proto bylo podle zákona její povinností stížnost obviněného předložit k rozhodnutí Krajskému státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci. Současně státní zástupkyně porušila zákon i tím, že o stížnosti obviněného rozhodla v době, kdy obviněný, u kterého byly dány důvody nutné obhajoby uvedené v ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř., nebyl dosud zastupován obhájcem. Po ustanovení obhájce soudem bylo JUDr. K. usnesení doručeno dne 1. 7. 2016, a proto v intencích § 143 odst. 1 tr. ř. plynula lhůta pro podání stížnosti obhájci v době od 2. 7. 2016 do 4. 7. 2016. O případné stížnosti podané obhájcem by tak bylo možné rozhodnout nejdříve dne 5. 7. 2016. V té době však již bylo ve věci státní zástupkyní pravomocně rozhodnuto, když usnesením ze dne 10. 6. 2016 zamítla stížnost samotného obviněného jako nedůvodnou. Došlo tak současně k hrubému porušení práv obhajoby, kdy postup státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v České Lípě zpochybnil smysl institutu nutné obhajoby.

S ohledem na výše uvedené proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud:

1. podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že v řízení předcházejícím vydání usnesení Okresního státního zastupitelství v České Lípě ze dne 10. 6. 2016, č. j. 1 ZT 142/2016-5, byl porušen zákon v neprospěch obviněného V. Š. v ustanoveních § 36 odst. 1 písm. a), § 143 odst. 1 a § 146 odst. 2 písm. a) tr. ř.,
2. podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení zrušil a dále zrušil další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř. a přikázal státnímu zástupci Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, aby věc znovu projednal a rozhodl.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [7 Tz 24/2017](#)